

loquitur. Animaduerti totum opus DEI non posse hominem assequi illud opus, quod sit sub sole, quam laboriose homo querat, non tamen assequitur esse, quin etiam si cogitet sapientissimus cognoscere, non tamen posse assequi, Eccles. 9. 2. Per quod intelligit Salomon de hominis conamine, per se sine sapientiae diuinæ assequutione, quod quidem alibi sic verificare videtur, Quis hominum cognoscat consilium DEI, nam ratiocinationes mortalium sunt timidae, & instabiles cogitationes eorum, Sap. 9. In festum enim corruptioni corpus aggrauat animam, & deprimat terrenam habitatio mentem plenam curis multis, Et vix conyicimus ea quae in terra sunt, quae autem in caelis sunt quis inuestigauit, & consilium tuum quis nouerit, nisi tu dederis sapientiam, & miseris sanctum spiritum tuum è locis altissimis. sic enim correctæ sunt eorum qui in terra versantur semitæ, itaq; sapientia fuerunt seruati. Hæc ille, Ex quibus euidentis est, quod sapientia humana seu mundana vana sit; quare vt à vana Ethnicorum Philosophia caueamus docet Apostolus, & vt fontem totius veritatis sedulo introspeciamus. Et à Propheta Baruch docemur, minime de serendum esse totius sapientiae fontem, vt in regionibus extraneis, hoc est, ab Ethnicis, artem quæramus & scientiam atque intellectum, vt faciebant Agareni, & qui erant in Theman, Baruch. 3. quippe qui viam veræ sapientiae nunquam agnouerunt, sapientia ergo prius est acquirenda, atque tunc per ipsam omnia intelligemus. *Querite* (inquit Christus) *regnum DEI & cetera adijcientur vobis.* Hinc ergo fatetur Salomon, fruitione sapientiae se peruenisse ad certam cognitionem constitutionis mundi & virium elementorum & principii, finis atque medii temporum, solstitiorum mutationum, & varietatum temporum atque tempestatum, Anni circuituum, & stellarum situum, & naturarum animantium, & irarum bestiarum, & virium ventorum, & cogitationum hominum, & differentiarum plantarum, & radicum difficultatum, & ad intellectum rerum omnium tam occultarum quam manifestarum, Sap. 7. 17. Quo quidem videre liceat quod licet spiritus humanus per se meteororum mysteria elicere nequeat, mysteriaque diuina perscrutari nesciat, tamen hoc omne præstare posse hominem in lumine sapientiae, sed ad propositum redeamus.

Quod nebulae materia sit aer, in vaporem densum condensatus, ex præcedentibus liquet; Et quamuis aliquis obijcere possit, quod vapor ex terræ superficie exiliens sit nebulae causa: tamen in superioribus à nobis declaratum est, ipsam terram aere non aliter repletam esse quam hominem siue aliquod aliud corpus, siue animale, siue minerale, siue vegetabile, quem assidue per poros suos more animalis vel vegetabilis ad sustentationem sui inspirat; est enim in aere occultus cuiuslibet creaturae cibus & alimentum spirituale, Hic etiam quandoque operante sapientia cura suis ministris in terra: (*Spiritus enim discipline implet orbem terrarum, & spiritus DEI incorruptibilis est in omni re Sap. 1. & Sap. 12. 1.*) in terra per varios condensationis gradus, fumos, vapores, nubes & aquas quandoque procreare cernitur. Nam sapientia aptat pondus aeri pro appetitu suo & appendit aquas in mensura, tam in terra, quam in caelo, Iob. 28. 25. Vnde & meteoris suis omnibus fruitur terra, atque etiam corpus humanum, non aliter quam caelum Macrocosmicum, utpote in quibus adest aer, qui homogeneus est cum aere mundano, ut plenius in præcedentibus à nobis disputatum est. Hinc ergo discernimus, aliam esse nebulae speciem, præter illam elacubus & fluminibus atque etiam valibus exurgentem, videlicet quæ subitò ex aeris vniuersalis coagulatione more mirabili & occulto operante sapientia fit, quæ vniuersam infimi aeris regionem implet. Hinc in fonte sacro scribitur. *Ex ore altissimi prodij, & tanquam nebula cooperui terram, Ego in excelsis locis tentorium habui, & fuit thronus meus in columna nubis, rotunditatem caelorum circuiui soli, & in profunditatem abyssi ambulavi, in fluctu maris, atque in tota terra, & in omni populo ac terra acquieui, Ecclesiast. 24. 3.* Porro etiam sapientia, quæ nubem fecit tabernaculum suum, (non aliter quam corpus pro animæ tabernaculo habetur, vnde homo accipitur pro anima & corpore, & in sacra pagina quandoque anima viuens pro toto composito sumitur,) quandoque nubes nuncupatur. Vnde dicitur, *sapientia erat Israelitis tegumentum,* (hoc est nubis columna) *& lux stellaris nocte, Sap. 10. 17.* At in Psalmis dicitur, *Quod Deus deduxerit Israelitas nube interdium & per totam noctem lucente igne, Psal. 73. 15.* Et in Exodo. *DEVS præcedebat Israelitas in columna nubis interdium, Exod. 13. 21.* Et tamen dixit DEVS, *Ego mitto angelum meum ante te: caue tibi à facie eius, & ausculta voci eius, quia non feret defectionem tuam, quia nomen meum est in eo, Exod. 23. 20.* Hoc est virtus mea essentialis. Dicunt ergo in mysteriis angelicis versati, angelum ex aere & luce ignea conflare, vnde & dualitas dicitur, utpote ad cuius compositionem concurrunt, spiritus creatus, qui est eius externum ei loco corporis inseruiens, & lux increata, quæ est eius internum, & loco mentis se habet; vnde respectu sui externi in eodem capite angelus seu creatura, at vero ratione ad eius internum centrale habitabile ibidem vocatur Iehoua. Hic angelus ergo à Cabalisticis Metatron, à Platonisticis Anima mundi vocatus erat illa sapientia ab ore patris prodians: quæ quidem emanatio increata, quatenus cum spiritu mundano erat mixta, creatura dicitur. Verba sunt huiusmodi. *Sapientiam creauit creator ante seculum in principio, & in secula minime defectura est, in tentorio Sancto coram illo ministrat, Eccles. 24. 10.* At vero, hæc emanatio in sua simplicitate dicitur creator, & verbum; vnde dixit D. Ioannes, *verbo omnia facta sunt, & sine eo nihil factum est, in eo enim est vita.* Atque hæc est ratio, quod diuinus Plato illud haud inconsulte animam seu vitam mundi nuncupauit, & Psalmista regius, *Psal. 33. Verbo Domini firmati sunt caeli & spiritu ab ore eius omnis virtus illorum. Ex eo in eo & per eum sunt res omnes,*